

Dosarul nr. 2ra-544/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei (jud.: V. Varaniță)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Clima, E. Palanciuc, A. Malîi)

Î N C H E I E R E

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ghenadie Trifan, reprezentat de avocatul Ștefan Burlaca,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Trifan împotriva lui Ghenadie Trifan, intervenient accesoriu notarul public Iulia Lencuța cu privire la constatarea faptului dobândirii bunurilor în timpul căsătoriei și a dreptului de proprietate comună, anularea certificatelor de moștenitor testamentar, partajarea bunurilor în devălmășie, primite în baza certificatelor de moștenitor testamentar din 23 august 2013 și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis cererea de apel depusă de Ghenadie Trifan și s-a casat parțial hotărârea din 30 iunie 2015 a Judecătoria Orhei,

c o n s t a t ă :

La 05 noiembrie 2013, Maria Trifan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghenadie Trifan cu privire la constatarea faptului că bunurile sunt proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Mafia Trifan și Ion Trifan, anularea certificatelor de moștenitor testamentar, partajarea a câte ½ cotă-parte din bunurile primite în baza testamentului și aplicarea interdicțiilor de a nu fi înstrăinate.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că prin testamentul nr. 12256 din 26 august 2011, autentificat de notarul public Iulia Lencuța, Ion Trifan a testat toată averea sa compusă din ½ cotă-parte din bunurile imobile, casa de locuit și terenul aferent situat în or. Orhei, sat. Susleni, fiului său Ghenadie Trifan, iar cealaltă ½ cotă-parte din bunurile menționate aparține Mariei Trifan.

Reclamanta a relatat că, la 04 decembrie 2012, notarul public Iulia Lencuța a eliberat lui Ghenadie Trifan, certificatul de moștenitor testamentar nr. 7123 asupra ½ cotă-parte din bunurile imobile menționate mai sus. Ulterior, la 23 august 2013, același notar, a eliberat pârâtului alte certificate de moștenitor testamentar, asupra bunurilor care sunt parte integrală a averii succesorală și anume: tractor marca MTZ din 2003, remorcă de model 2PTS din 2004, plug PN-3-35 din 2003, automobil marca Lada de model 21214 din 2007 și motocicletă marca DNEPR 11 din 1987.

Totodată, Maria Trifan a menționat că pentru a fi eliberate certificatele de moștenitor testamentar, pârâtul a prezentat notarului încheierea din 30 noiembrie 2012 a Judecătoriei Orhei, prin care a fost acceptată tranzacția de împăcare dintre Maria Trifan și Ghenadie Trifan, însă la baza semnării tranzacției de împăcare a fost cererea din 30 noiembrie 2012, prin care se solicită excluderea din lista averii pentru partajare a Tractorului MTZ-821 din 2003 și Remorca 2PTS din 2004 și cererea din 30 noiembrie 2012, prin care a fost încheiată tranzacția de împăcare.

Mai mult, reclamanta a specificat că semnăturile de pe ambele cereri, nu le recunoaște, deoarece în perioada când au fost semnate cererile menționate, ultima se afla peste hotare țării și în acest sens, a înaintat plângeri Inspectoratului de Poliție Orhei la 23 mai 2013.

Maria Trifan a precizat că prin încheierea din 30 noiembrie 2012 a Judecătoriei Orhei, a fost partajat numai bunul imobil și terenul aferent, nu și bunurile mobile, tractor, remorcă, plug, mașină și motocicletă, iar notarul public nu a avut temeii pentru a elibera certificatele de moștenitor testamentar pentru bunurile mobile. Astfel, certificatele de moștenitor testamentar din 23 august 2013, prin care pârâtul a moștenit bunurile defunctului Ion Trifan, sunt eliberate ilegal și urmează a fi anulate.

Prin urmare, reclamanta a considerat că pârâtul printr-un comportament viclean, a obținut certificatele de moștenitor testamentar și falsificând documentele le-a prezentat instanței de judecată și notarului public.

Maria Trifan a solicitat constatarea faptului că bunurile mobile sunt proprietate comună în devălmășie a soților Maria Trifan și defunctului Ion Trifan, anularea certificatelor de moștenitor testamentar nr. 7847 și 5845 din 23 august 2013 și atribuirea a câte ½ cotă parte din bunurile mobile.

În cadrul examinării cauzei, reclamanta a înaintat cerere de concretizare a cerințelor, solicitând suplimentar împărțirea bunurilor a câte ½ cotă-parte, cu încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a unei sulte bănești de 50%, din valoarea totală a bunurilor mobile în sumă de 117457,50 lei și încasarea cheltuielilor de judecată (vol. II, f.d. 151).

Ulterior, avocatul reclamantei Mariana Kușnir, a înaintat o nouă cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat constatarea faptului că bunurile testate prin certificatele de moștenitor testamentar nr. 9844 și 9847 din 23 august 2013, au fost dobândite de Maria Trifan și Ion Trifan, în timpul căsătoriei, anularea certificatelor de moștenitor testamentar, eliberate lui Ghenadie Trifan la 23 august 2013, partajarea proprietății în devălmășie a soților, testate pârâtului, atribuirea în natură lui Ghenadie Trifan bunurile mobile și anume: automobil de model Lada 21214 din 2007 în valoare de 60880 de lei, motocicletă de model DNEPR 11 din 1987 în valoare de 6514 lei, tractor de model MTZ 821 din 2003 în valoare de 128883 de lei, remorca de model 2PTS 4 din 2004 în valoare de 23474 de lei și plug de model PN-3-35 din 2003 în valoare de 15000 lei și încasarea din contul lui Ghenadie Trifan în beneficiul reclamantei a unei sulte bănești în sumă de 117457,50 lei, ce constituie 50% din valoarea totală a bunurilor supuse partajării (vol. I, f.d. 165-166).

Prin hotărârea din 30 iunie 2015 a Judecătoriei Orhei, acțiunea formulată de Maria Trifan s-a admis.

S-a constatat faptul că bunurile mobile, autovehicul de model Lada 21214 din 2007 nr/î ORTI002, motocicletă de model DNEPR 11 din 1987 nr/î ORAC 186,

tractor de model MTZ 821 din 2003 nr/î ORB 363, remorca de model 2PTS 4 din 2004 nr/î ORRT 838 și plug de model PN-3-35 din 2003, au fost dobândite de Maria Trifan și Ion Trifan în timpul căsătoriei și sunt proprietate în devălmășie a acestora, recunoscând dreptul de proprietate al fiecăruia, câte ½ cotă-parte.

S-au recunoscut nule certificatele de moștenitor testamentar nr. 9844 și 9847 din 23 august 2013, eliberate lui Ghenadie Trifan, la ½ cotă-parte din bunurile mobile, în partea care a fost lezat dreptul reclamantei Maria Trifan.

S-a dispus partajarea bunurilor mobile în devălmășie și succesoriale între Maria Trifan și Ghenadie Trifan în felul următor: i se atribuie lui Ghenadie Trifan în natură, următoarele bunuri.

Autovehicul Lada 21214 din 2007, motorul nr. 8630256, șasiul f/n, caroseria nr. XTA21214071862590, n/î ORTI 002, de culoare verde, certificat de înmatriculare nr. 078401500 din 07 septembrie 2007, eliberat de SEET Orhei, în valoare de 60880 de lei.

Motocicletă cu ataș de marca DNEPR 11 din 1987, motorul nr. 671221, șasiul 235473, caroseria f/n, nr/î ORAC 186 de culoare neagră, certificat de înmatriculare nr. 008401129 din 17 iulie 2000, eliberat de SEET Orhei, în valoare de 6514 lei.

Tractor marca MTZ 821 din 2003, motorul nr. 563087, șasiul 08085777, caroseria f/n, nr/î ORB 363, certificat de înmatriculare din 20 august 2003 eliberat de SEET Orhei, în valoare de 128883 de lei.

Remorcă de model 2PTS 4 din 2004, nr/î ORRT 838, certificat de înmatriculare din 20 decembrie 2004 eliberat de SEET Orhei, în valoare de 23474 de lei.

Plug de model PN-3-35, din 2003, certificat de înmatriculare din 20 august 2003, eliberat de ITEHAGRO Orhei, în valoare de 15000 lei.

S-a atribuit reclamantei Maria Trifan, o sultă în mărime de ½ cotă-parte din bunurile partajate, cu încasarea din contul lui Ghenadie Trifan în beneficiul Mariei Trifan, a sultei în sumă de 117457,50 lei.

S-a dispus încasarea din contul lui Ghenadie Trifan în beneficiul reclamantei Maria Trifan, a cheltuielilor de judecată în sumă de 6290 de lei.

S-a dispus încasarea din contul lui Ghenadie Trifan în beneficiul statului, a taxei de stat în sumă de 3523,73 de lei.

În temeiul art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, s-a scutit parțial Maria Trifan de la plata taxei de stat în sumă de 3373,73 de lei (vol. I, f.d. 188, 190-193).

Pentru a hotărî astfel, instanța de judecată a constatat că pârâtul a obținut certificatele de moștenitor testamentar printr-un comportament viclean. Totodată, instanța a considerat că actul juridic este afectat de nulitate, deoarece este încheiat fără cauză și contravine normelor imperative și bunelor moravuri, este afectat de o eroare considerabilă, printr-o falsă reprezentare referitor la părțile actului juridic.

Mai mult, potrivit legii cu privire la notariat, notarul trebuia să aibă o cerere înscrisă pe numele Mariei Trifan, prin care ea ar fi declarat că renunță la bunurile mobile, înaintată personal notarului, cu anexarea buletinului de identitate, pentru a avea temei legal de a întocmi certificatele de moștenitor testamentar. Iar, ținând cont de faptul că bunurile supuse partajării din 2011 și până în 2015 s-au aflat în posesia pârâtului, care s-a folosit unilateral de bunurile menționate, iar reclamanta după moartea soțului nu are acces la bunuri, prima instanță a considerat oportun de a-i atribui reclamantei o sultă în mărime de 50% din valoarea totală a bunurilor mobile.

Împotriva acestui act judecătoresc, la 17 iulie 2015, Ghenadie Trifan, reprezentat de avocatul Ștefan Burlaca a declarat apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 16 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel depusă de Ghenadie Trifan și s-a casat hotărârea din 30 iunie 2015 a Judecătorei Orhei, fiind pronunțată o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Maria Trifan.

S-a dispus încasarea din contul Mariei Trifan în beneficiul lui Ghenadie Trifan, a cheltuielilor de judecată în sumă de 2643 de lei (vol. II, f.d. 10, 11-20).

Reieșind din raționamentele evocate, Colegiul de control judiciar a constatat că tranzacția de împăcare dintre Maria Trifan și Ion Trifan, referitor la modul de partajare a bunurilor comune și folosirea bunurilor imobile de către Ion Trifan până la decesul acestuia, denotă faptul că ultimul dispunea de dreptul de proprietate asupra bunurilor litigioase, iar, reclamanta nu este îndreptățită de a pretinde la dreptul de coproprietate a acestora.

Suplimentar, instanța de apel a menționat că Maria Trifan nu a contestat testamentul întocmit de Ion Trifan, circumstanță ce atestă netemeinicia pretențiilor înaintate, iar succesiunea primită de către apelant viza și bunurile litigioase ce făceau parte din patrimoniul succesoral exclusiv al defunctului Ion Trifan.

Prin încheierea din 20 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, s-a declarat inadmisibil recursul declarat de către Maria Trifan, reprezentată de avocatul Mariana Kușnir, din motivul că avocatul recurente, nu avea împuterniciri pentru a declara recurs (vol. II, f.d. 52-58).

Prin decizia suplimentară din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea depusă de Ghenadie Trifan, reprezentat de avocatul Ștefan Burlaca cu privire la emiterea unei decizii suplimentare.

S-a dispus încasarea din contul Mariei Trifan în beneficiul lui Ghenadie Trifan, a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 2000 lei (vol. II, f.d. 74, 75-75).

Prin încheierea din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a corectat eroarea materială din decizia Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, prin înlocuirea în textul deciziei a prenumelui din „Gheorghe” în „Ghenadie” (vol. II, f.d. 80, 81-84).

Prin decizia din 16 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Maria Trifan și s-a casat decizia din 16 mai 2017 și decizia suplimentară din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind trimisă spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, din motivul că instanța de apel la judecarea cauzei, urma să verifice legalitatea hotărârii primei instanțe, cât și obiectul litigiului, atât în baza argumentelor invocate de apelant, cât și conform cadrului legal ce guvernează raportul juridic supus judecării (vol. II, f.d. 130-145).

Prin decizia din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel declarată de Ghenadie Trifan și s-a casat hotărârea din 30 iunie 2015 a Judecătorei Orhei, în partea partajării bunurilor mobile între Ghenadie Trifan și Maria Trifan, fiind pronunțată o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins cererea Mariei Trifan împotriva lui Ghenadie Trifan, intervenient accesoriu notarul public Iulia Lencuța cu privire la partajarea bunurilor mobile între Ghenadie Trifan și Maria Trifan.

S-a modificat hotărârea din 30 iunie 2015 a Judecătorei Orhei, în partea încasării din contul lui Ghenadie Trifan în beneficiul Mariei Trifan, a cheltuielilor de judecată.

S-a micșorat suma cheltuielilor de judecată încasate din contul lui Ghenadie Trifan în beneficiul Mariei Trifan, de la 6290 de lei, până la 3000 lei.

În rest, hotărârea din 30 iunie 2015 a Judecătorei Orhei s-a menținut (vol. II, f.d. 170-170, 172-185).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut că regimul juridic al bunurilor înregistrate pe numele defunctului Ion Trifan în timpul căsătoriei, se supun regimului juridic caracteristic proprietății comune în devălmășie și constituie bunuri ce aparțin cu drept de proprietate atât lui Ion Trifan, cât și Mariei Trifan, iar probe ce ar demonstra contrariul, nu sunt.

Totodată, Colegiul a reținut că prin încheierea din 30 noiembrie 2012 a Judecătorei Orhei, foștii soți Ion Trifan și Maria Trifan, au partajat doar bunul imobil și terenul aferent, celelalte bunuri rămânând proprietate comună în devălmășie. Mai mult, Curtea de Apel Chișinău a menționat că prima instanță corect a anulat certificatele de moștenitor testamentar, deoarece acestea au fost eliberate în lipsa consimțământului valabil al intimatei privind excluderea din averea succesorală a bunurilor mobile vizate.

Cu privire la pretenția Mariei Trifan referitor la partajarea bunurilor mobile, cu atribuirea în beneficiul său a unei sulțe, instanța de apel a constatat că partajarea în natură a bunurilor mobile este imposibilă, deoarece ar duce la pierderea caracteristicilor tehnice ale acestora, însă, ținând cont de faptul că Ghenadie Trifan nu este de acord cu atribuirea sulței în favoarea intimatei, Colegiul a considerat neîntemeiată pretenția formulată.

Referitor la solicitarea de încasarea a cheltuielilor de judecată, instanța de apel a menționat că deoarece acțiunea a fost admisă parțial, s-a micșorat suma cheltuielilor de judecată, de la 6000 lei, până la 3000 lei.

La 04 februarie 2019, Ghenadie Trifan, reprezentat de avocatul Ștefan Burlaca, a declarat recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 30 iunie 2015 a Judecătorei Orhei, solicitând menținerea deciziei instanței de apel, în partea prin care a fost casată hotărârea primei instanțe, casarea acesteia, în partea prin care a fost menținută hotărârea din 30 iunie 2015 a Judecătorei Orhei, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de recurs, Ghenadie Trifan a indicat că atât prima instanță, cât și instanța de apel, au concluzionat greșit referitor la temeinicia pretenției privind constatarea faptului că bunurile mobile sunt proprietate comună în devălmășie a soților Ion Trifan și Maria Trifan.

Totodată, recurentul a menționat că este de acord cu decizia instanței de apel în partea prin care a fost casată hotărârea primei instanțe, dar nu este de acord cu partea prin care a fost menținută hotărârea instanței de fond.

La 23 februarie 2019, în conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de recurs Mariei Trifan și notarului public Iulia Lencuța, informând că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia (vol. II, f.d. 203).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care Maria Trifan și notarului public Iulia Lencuța să-și expună poziția față de temeiurile recursurilor.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Ghenadie Trifan este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea *Lebedinski vs Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32, *Sultan vs Republica Moldova*, 5 iunie 2018, parag. 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului sus - citat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer vs Germania*, 1 septembrie 2016, parag. 34; *Miessen vs Belgia*, 16 octombrie 2016, parag. 64; *Samardžić vs Croația*, 20 iulie 2017, parag. 28; *Zubac vs Croația (Marea Cameră)*, 5 aprilie 2018, parag. 82).

La început, judecătorul raportor a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în corespundere cu articolul 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Așadar, în conformitate cu articolul 433 lit. a¹), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu articolul 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul respectiv este de decădere și nu poate fi restabilit. Această limită temporală este esențială pentru a asigura buna administrare a justiției și, în special, principiul securității juridice (a se vedea *Marc Brauer*, *ibidem*, parag. 35; *Tence vs Slovenia*, 31 mai 2016, parag. 31).

Completul de judecată constată că, la 03 decembrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a plasat decizia motivată, pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de

judecată” la compartimentul „Curtea de Apel Chișinău”, „Hotărârile instanței”, iar, la 04 decembrie 2018, prin intermediul poștei electronice a expediat-o avocatului recurentului Ștefan Burlaca, însă dovadă primirii adecvate a actului contestat nu există la materialele cauzei.

Drept consecință, instanța de recurs consideră că cererea dedusă judecătii a fost declarată în termenul prevăzut mai sus.

În continuare, completul de judecată a audiat raportul verbal al judecătorului raportor, cu privire la esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate întrunesc criteriile formale din articolul 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Articolul 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă dictează regula principală, potrivit căreia, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

La acest capitol, alin. (2) și (3) din articolul 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat. Iar, alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Mai mult, modul de prezentare și formulare a chestiunilor de drept a fost explicat în punctele 22 – 27 din Hotărârea explicativă nr. 5 din 11 noiembrie 2013 a Plenului Curții Supreme de Justiție (a se vedea similar *Trevisanato vs Italia*; 16 decembrie 2016, parag. 22 – 23, 36).

În mod corespunzător, instanța de recurs notează că reglementările referitoare la rigorile impuse de articolul 432 alin. (1) - (4) din Codul de procedură civilă sunt redactate suficient de clar și îndeplinesc criteriul de previzibilitate. Mai mult, scopul acestui articol este, atât de a proteja interesul recurentului/recurenteii/recurenților de a obține, după caz, casarea sau modificarea deciziei atacate, cât și de a păstra rolul Curții Supreme de Justiție de a se ocupa numai de probleme de o importanță semnificativă specificat în articolul 1 alin. (2) din Legea nr. 789-XIII din 26 martie 1996 (a se vedea *Zubac*, *ibidem*, parag. 83, 105 - 106).

În consecință, limitările impuse de articolul 432 alin. (2) – (4) din Codul de procedură civilă urmăresc un scop legitim, respectând în același timp cerințele securității juridice și buneii administrări a justiției (a se vedea *Benjamin Nersesyan vs Armenia*, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Marc Brauer*, *ibidem*, parag. 35; *Miessen*, *ibidem*, parag. 67; *Sturm vs Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36; *Zubac*, *ibidem*, parag. 98). Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea *Ronald Vermeulen vs Belgia*, 17 iulie 2018, parag. 44).

Instanța de judecată observă că recurentul Ghenadie Trifan nu a criticat decizia din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza articolului 432 din Codul de procedură civilă. Totuși, în virtutea principiului *jura novit curia*, instanța de recurs are competența de a decide asupra caracterului juridic al argumentelor inserate în cererea de recurs, prin examinarea lor, în lumina temeiurilor articolului 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

În plus, Colegiul subliniază că recurentul nu a criticat textele de lege aplicate de instanța de apel. Mai mult, nu a dat detalii cu privire încălcările comise de instanța de apel pe care le-ar fi considerat esențiale.

Colegiul judiciar relevă că Ghenadie Trifan nu a invocat argumente referitoare la ilegalitatea deciziei atacate. Astfel, dacă instanța ar purcede la examinarea cererii de recurs motivate într-o asemenea manieră, atunci s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici împotriva actului judecătoresc, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu și ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea completului de judecată. Or, un atare exercițiu este inadmisibil în condițiile în care, prin prisma articolului 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, precum și argumentul ilegalității deciziei atacate.

Pe baza celor prezentate, completul de judecată constată că recurentul nu a adus suficiente argumente cu privire încălcările comise de instanța de apel, pe care le-ar fi considerat esențiale și ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. Prin urmare, temeiurile invocate nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la articolul 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi efectiv (a se vedea, inter alia, Petrovic vs Luxemburg, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, Sturm, ibidem, parag. 32).

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței de judecată de a reține existența temeiului prevăzut la articolul 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare condiții, conjunctura respectivă confirmă că marja de apreciere a instanței de recurs nu a fost disproporționată cu obiectivele securității raporturilor juridice și bunei administrări a justiției, după caz, s-a accentuat rolul instanței supreme de a interpreta uniform legea și de a soluționa litigiile apărute în cadrul aplicării legilor, în raport cu obiecțiile formulate în recurs. Deci, în opinia instanței, normele de drept nu au format un obstacol care să afecteze esența dreptului recurentului de acces la un tribunal.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de articolul 6 parag. 1 din C.E.D.O., instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză și de trăsăturile speciale ale procedurii în ordine de recurs (a se vedea, inter alia, Latourniere vs Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen vs Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). În concepția instanței europene, articolul 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind lipsit de șanse de succes (a se vedea, *mutatis mutandis*, Kukkonen vs Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Papaioannou vs Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45; Baydar vs Olanda, 24 aprilie 2018, parag. 46; Guelfucci vs Franța, 3 iulie 2018, parag. 42 - 44). Aceste raționamente se transpun direct în cazul de față, de vreme ce esența și temeiurile din recursul dedus judecății, inclusiv și argumentele din el, nu sunt în stare să afecteze legalitatea deciziei atacate sau a procedurii în ansamblu.

Având în vedere circumstanțele care preced, completul de judecată decide în mod unanim că recursul declarat de către Ghenadie Trifan, reprezentat de avocatul Ștefan Burlaca nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinare în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu articolul 270, articolul 433 lit. a) și articolul 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ghenadie Trifan, reprezentat de avocatul Ștefan Burlaca.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu